

## QUICKSCAN ZOOGDIEREN BOUWWEG

Notitie van de Zoogdierverseniging: N2017003

DATUM	07-03-2017
PROJECTNUMMER	2016.030D
PROJECTNAAM	VERVOLG III BERCHMANIANUM EN ZUIDFLANK CAMPUS RADBOUD, BOUWWEG
OPDRACHTGEVER	DHR. SOETEKOUW, UNIVERSITAIR VASTGOED BEDRIJF
AUTEUR(S)	W.G. OVERMAN
PROJECTLEIDER	M.J. SCHILLEMANS
DOCUMENTNUMMER	N2017003

## Inleiding

Voor de af- en aanvoer van sloop- en bouwmaterialen voor de sloop en herbouw van de Faculteit Sociale Wetenschappen (FSW) worden op twee locaties toegangswegen voor het FSW-complex gerealiseerd: ten noorden van de huidige bebouwing bij het Leoniuspad en ten zuiden van de huidige bebouwing over het huidige voetpad tussen de Houtlaan en Willen Nuyslaan (Disveldpad).

Op de locaties is voorzien dat enkele bomen moeten worden gekapt. Herplanting vindt in een later stadium plaats.

Ten einde inzicht te krijgen of er sprake kan zijn van een overtreding van de wet Natuurbescherming voert de Zoogdierverseniging een zogenaamde 'quickscan' uit. De quickscan geeft inzicht in welke zoogdiersoorten er voor kunnen komen en of de beoogde ontwikkeling een schadelijk effect heeft op deze soorten. Bomen hebben mogelijk voor verschillende zoogdiersoorten een functie en kap zou daarmee een overtreding zijn van de wet Natuurbescherming. Daarnaast is de toename van verkeer op de wegen mogelijk verstorend voor de aanwezige fauna.

Indien er sprake kan zijn van een negatief effect, kan nader (veld)onderzoek noodzakelijk zijn om de aan- dan afwezigheid van zoogdiersoorten te bepalen en om een eventuele effectenbeoordeling inclusief mogelijke mitigerende dan wel compenserende maatregelen te kunnen opstellen. Dit document behelst enkel de quickscan.

## Werkwijze

Om een beeld te krijgen van de soorten die gebruikmaken van dit gebied is een literatuuronderzoek uitgevoerd (zie literatuurlijst).

In het direct aan het Disveldpad grenzende omheinde terrein van het Berchmanium, heeft in 2015 en 2016 een ecologisch onderzoek aan zoogdieren door de Zoogdierverseniging plaatsgevonden. Zeker voor de vleermuizen geldt dat de dieren die boven het Disveldpad vlogen, binnen gehooraafstand vlogen en derhalve zijn meegenomen in dit onderzoek. Voor wat betreft de overige zoogdieren is dit niet het geval. Zo is er bijvoorbeeld niet gezocht naar eekhoornnesten buiten het omheinde terrein. Gebruik is ook gemaakt van de onderzoeken op het overige universiteitsterrein van de Zoogdierverseniging in 2015 en 2016.

Tabel 1 geeft het overzicht van de mogelijk voorkomende zoogdieren op basis van eerder onderzoek.

Op 18-01-2017 heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Bij dit veldonderzoek is specifiek gekeken naar:

- Voor welke zoogdiersoorten is het terrein geschikt?
- Alle te kappen bomen zijn visueel geïnspecteerd met behulp van een verrekijker, waarbij is beoordeeld of de betreffende boom geschikt is als verblijfplaats voor zoogdieren.
- Alle direct naast een te kappen boom staande bomen zijn visueel geïnspecteerd om te bepalen of er mogelijke verblijfplaatsen van zoogdieren aanwezig zijn, die negatief zouden worden beïnvloed door het verwijderen van de aangrenzende boom.

De plannen voor de ligging van de bouwweg zijn gaandeweg veranderd. Daarom heeft op 31-01-2017 een tweede veldbezoek plaatsgevonden.

Omdat uit het tweede veldbezoek een tweetal bomen bij het Disveldpad naar voren kwamen die niet zonder nader onderzoek konden worden gekapt, is besloten om samen met dhr. J.W. Hendriks van BOOT een veldbezoek uit te voeren. Dit bezoek vond plaats op 02-02-2017 en had als doel om te zoeken naar een alternatieve ligging voor de bouwweg, waarbij belangrijke bomen worden ontzien, zonder in te leveren op de veiligheid.

Vanwege een nieuwe kaart d.d. 08-02-2017 met daarop 'nieuwe' te kappen bomen bij het Leoninuspad, bleek een nieuw veldbezoek nodig voor het tracé van de bouwweg aan het Leoninuspad. Op deze nieuwe kaart stonden aanzienlijk meer te kappen bomen dan op een eerdere versie. Het veldbezoek is dezelfde dag nog uitgevoerd.

Na de beslissing dat één van de bomen (zie figuur 1), die tijdens de quick-scan niet kon worden beoordeeld, toch moest worden gekapt is een laatste veldbezoek gebracht op 24-02-2017. Er is gewacht op een zeer bewolkt moment, zodat de gehele boom, zonder last van tegenlicht, goed kon worden beoordeeld op de aanwezigheid van holtes die door vleermuizen als verblijfplaats zouden kunnen worden gebruikt. Dit betrof een zeer uitgebreide inspectie, vanwege het formaat van de boom.

**Tabel 1** Mogelijk voorkomende zoogdieren op basis van literatuuronderzoek én veldonderzoek in directe omgeving

Soort	Beschermingsregime <sup>1</sup>	Gedragscode?
Mol	Geen	
Egel	3.10	Ja
Konijn	3.10	Ja
Vos	3.10	Ja
Bunzing	3.10	Ja
Hermelijn	3.10	Ja
Wezel	3.10	Ja
Aardmuis	3.10	Ja
Veldmuis	3.10	Ja
Rosse woelmuis	3.10	Ja
Bosmuis	3.10	Ja
Gewone bosspitsmuis	3.10	Ja
Huisspitsmuis	3.10	Ja
Dwergspitsmuis	3.10	Ja
Eekhoorn	3.10	Ja
Steenmarter	3.10	Ja
Gewone dwergvleermuis	3.5	Nee
Ruige dwergvleermuis	3.5	Nee
Gewone grootoorvleermuis	3.5	Nee
Laatvlieger	3.5	Nee
Rosse vleermuis	3.5	Nee
Watervleermuis	3.5	Nee

<sup>1</sup> Artikel 3.5 van de wet Natuurbescherming beschrijft het beschermingsregime conform de Europese habitatrichtlijn. Aantasting van de vaste rust- en verblijfplaatsen van dit regime is verboden, evenals aantasting van functionele onderdelen van het leefgebied, zoals vliegroutes en jachtgebied. Ontheffing is enkel mogelijk op grond van belangen genoemd in de habitatrichtlijn. Artikel 3.10 beschrijft het beschermingsregime voor een selectie van soorten waarvoor een lichte beschermingsregime geldt. Ontheffingen voor deze soorten kunnen verkregen worden op basis van belangen zoals genoemd in de wet Natuurbescherming. Voor aan aantal handelingen (zoals de kap van bomen) en soorten zijn gedragscodes voorhanden. Deze beschrijven hoe te handelen zonder negatieve effecten op de soort. In een dergelijk geval is een ontheffing niet noodzakelijk. Voor alle van nature voorkomende dieren in Nederland geldt de Zorgplicht.

## Leoninuspad

De te kappen bomen op deze locatie (zie bijlage 1) zouden gebruikt kunnen worden door eekhoorns en vleermuizen.

### **Boom 1:**

De aangegeven boom is erg groot, waardoor lastig met zekerheid is vast te stellen of zich geen holtes in de boom bevinden die geschikt zijn voor vleermuizen. Een uitgebreide visuele inspectie vanaf de grond leverde in eerste instantie geen zichtbare holtes op, echter is het niet volledig uit te sluiten dat deze wel aanwezig zijn, zeker gezien het tegenlicht. Er bevinden zich geen eekhoornnesten in de boom of in een andere boom binnen de invloedsfeer. Het negatieve effect van het weghalen van deze boom op de kwaliteit van het foerageergebied voor vleermuizen is zeer gering.

Bij een uitgebreide nadere inspectie van deze boom op een zeer bewolkt moment kon de gehele boom wel goed worden beoordeeld. De boom is zeer uitvoerig van alle kanten bekeken en alle takken zijn van onder tot boven met de verrekijker bekeken. Hierbij is de conclusie getrokken dat er geen voor vleermuizen geschikte holtes in de boom aanwezig zijn.

Advies: Probeer het kappen van deze boom te vermijden, door het tracé van de bouwweg iets te verleggen. Mocht dit niet mogelijk zijn dan kan deze boom worden gekapt zonder overtreding van de wet Natuurbescherming.



Figuur 1: Boom 1 (de kronkelende grote zomereik rechts).

**Boom 2:**

Een van de bomen die niet staat aangegeven als 'te kappen' ligt wel op het aangegeven tracé van de bouwweg (boom 2 in figuur 2). Indien deze boom toch moet worden gekapt, geldt hetzelfde als bij de hiervoor beschreven boom.

Na deze constatering is echter contact geweest over deze situatie en is bevestigd dat deze boom niet hoeft te worden gekapt voor de aanleg van de bouwweg.

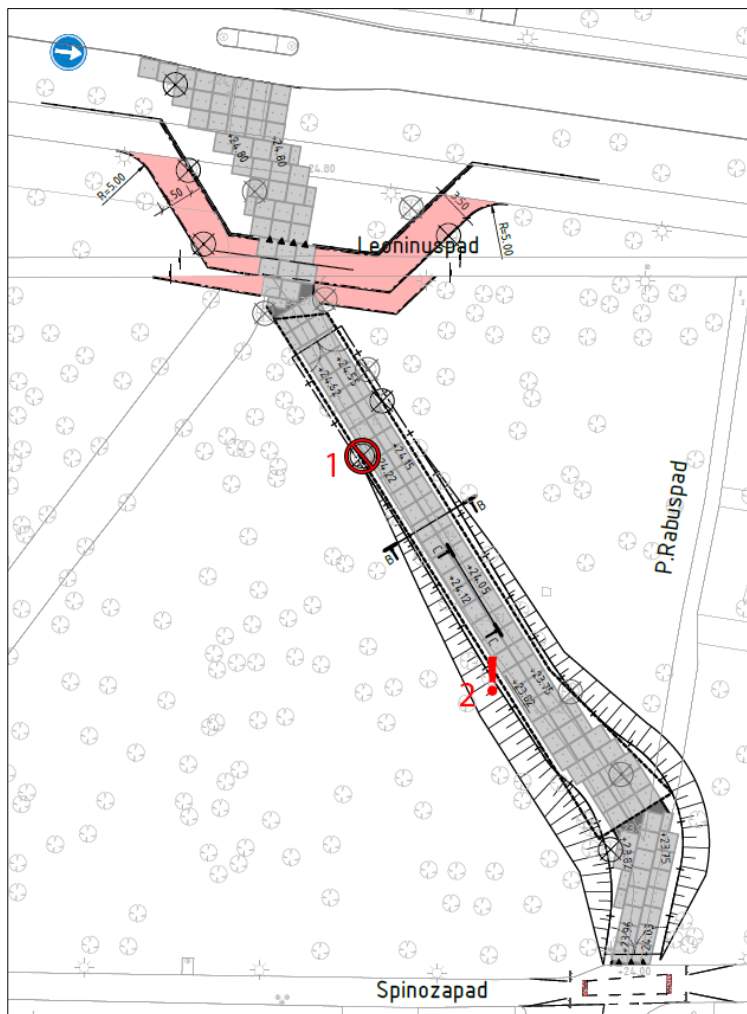
**Overige bomen:**

In de overige bomen die als 'te kappen staan aangegeven' zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van zoogdieren aangetroffen. In geen van de bomen zijn holtes aangetroffen die door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Ook is in geen van deze bomen een eekhoornnest aangetroffen.

Ook in de direct aangrenzende bomen zijn geen mogelijkheden gevonden voor verblijfplaatsen van zoogdieren, die nadelig worden beïnvloed door het kappen van de geselecteerde bomen.

De bomen dragen waarschijnlijk wel bij aan het foerageergebied van vleermuizen. Het kappen van deze bomen is echter nauwelijks van invloed op de kwaliteit van het foerageergebied van vleermuizen.

Qua zoogdieren kunnen deze bomen worden gekapt zonder de wet Natuurbescherming te overtreden.

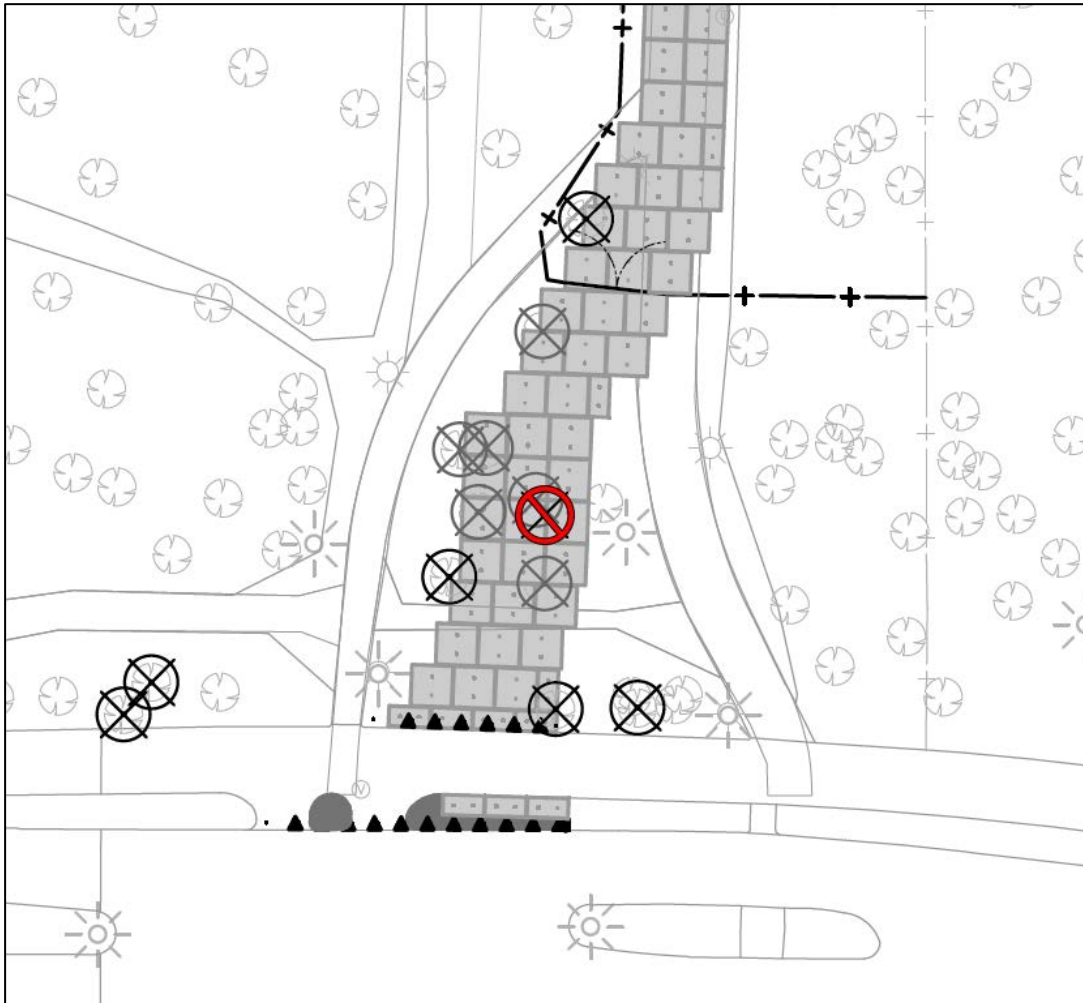


Figuur 2: Bomen die nader onderzocht zijn wegens mogelijke overtreding van de wet Natuurbescherming bij de kap ervan.

### Disveldpad

De te kappen bomen op deze locatie (zie bijlage 1) zouden gebruikt kunnen worden door eekhoorns en vleermuizen.

De betreffende bomen zijn geïnspecteerd en tijdens inspectie is geconstateerd dat bij één van de bomen (figuur 3) die gekapt dient te worden, een holte aanwezig is, die geschikt kan zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.



Figuur 3: De boom (Haagbeuk  $\varnothing 35$ ) die nader is geïnspecteerd en hieronder beschreven.

**Haagbeuk ø35:**

Deze met klimop begroeide haagbeuk (figuur 4) is met een ladder geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierbij is één holte aangetroffen (figuur 5) die, gezien de eigenschappen van de holte, enkel matig geschikt is als paarverblijfplaats voor een ruige dwergvleermuis.

Het eerder uitgevoerde vleermuisonderzoek op het naastgelegen terrein van het Berchmanianum (Jansen et al., 2016), leverde geen paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis in deze boom op. De afstand van de haagbeuk tot het terrein waar het vleermuisonderzoek is uitgevoerd, is dermate klein dat een 'paarroepende' ruige dwergvleermuis zeker zou zijn opgemerkt. Derhalve kan de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen worden uitgesloten.



**Figuur 4:** Haagbeuk ø35 met een holte die geschikt is voor vleermuizen.



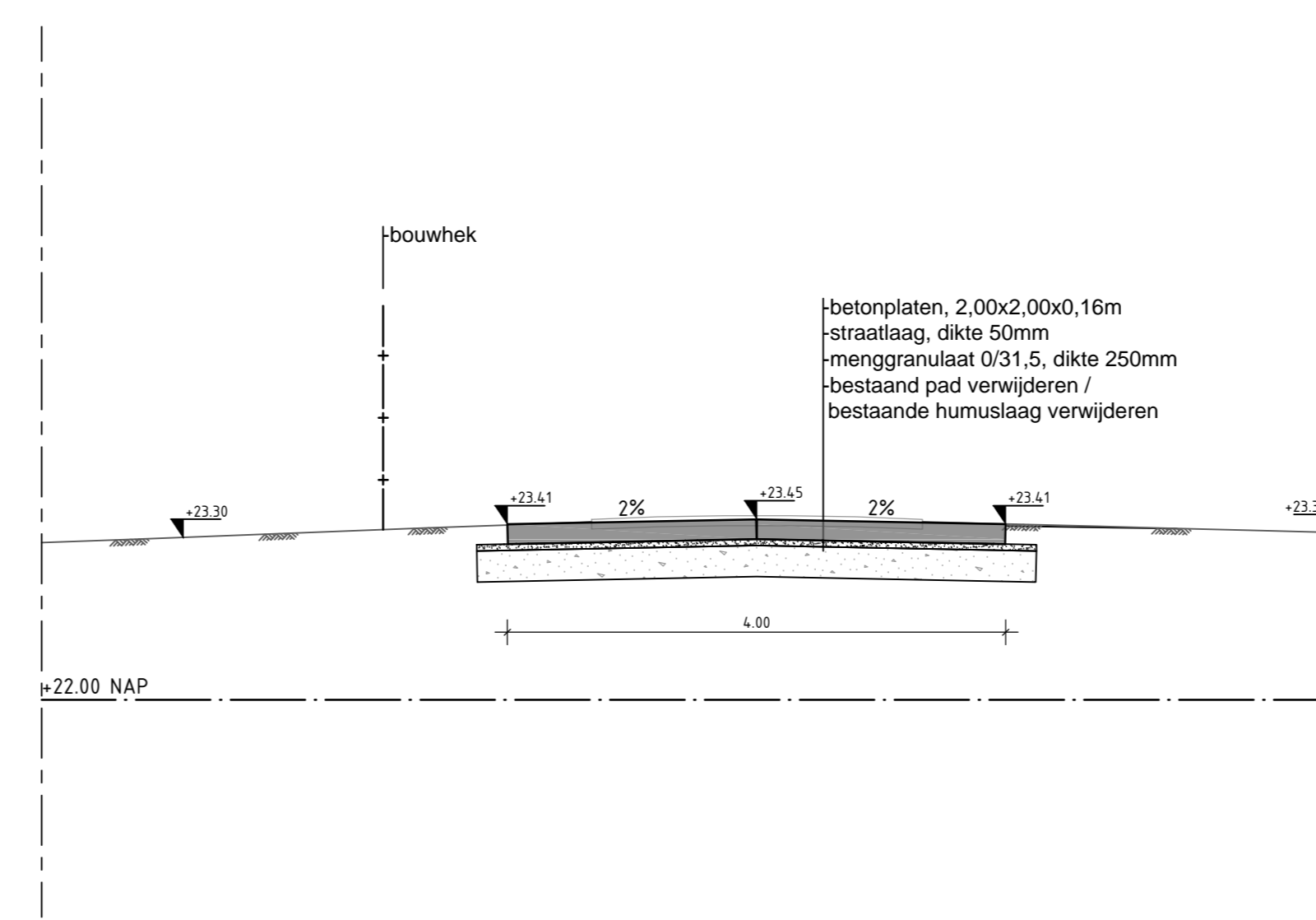
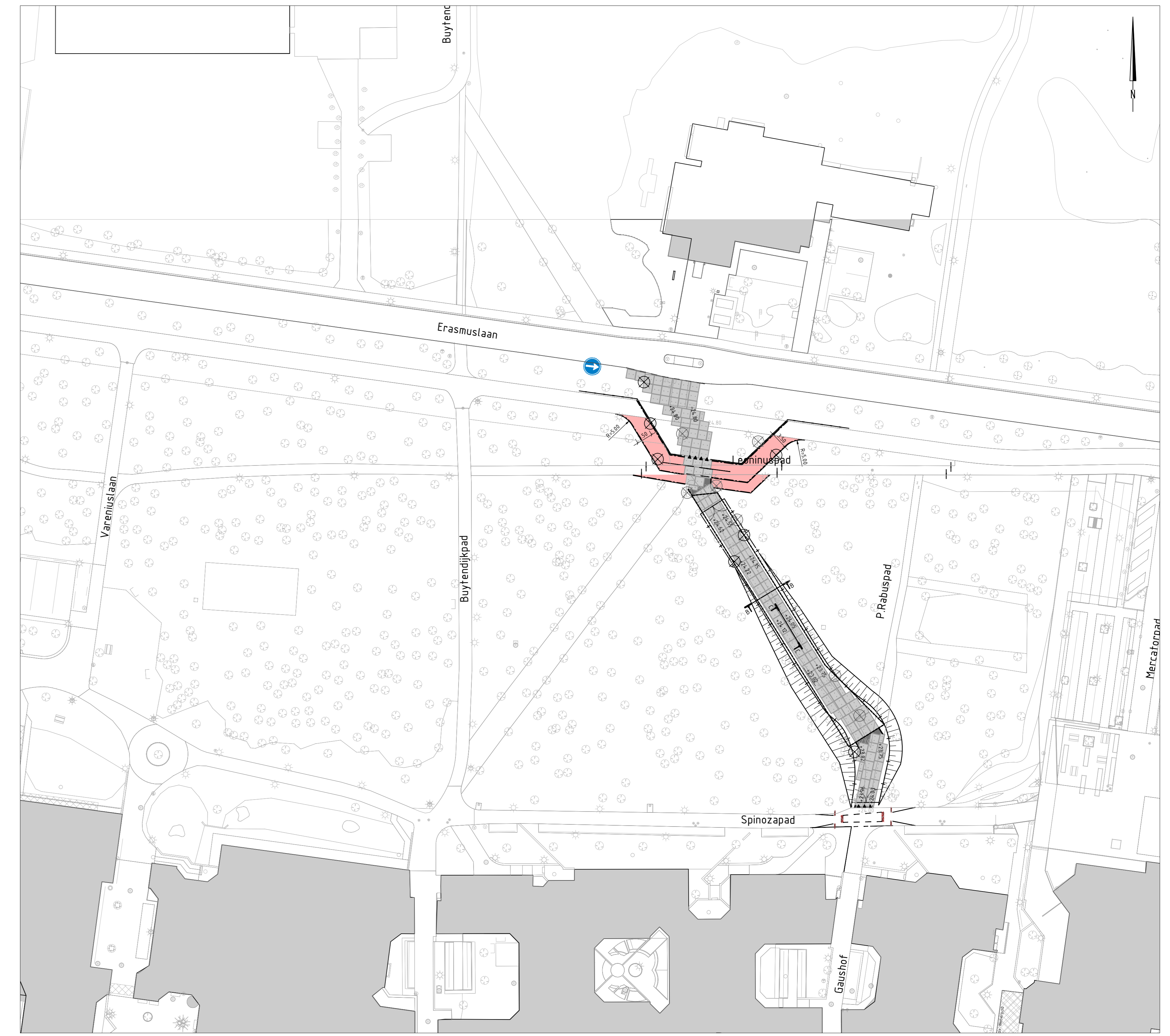
**Figuur 5:** Close-up van de aangetroffen holte.

**Overige bomen:**

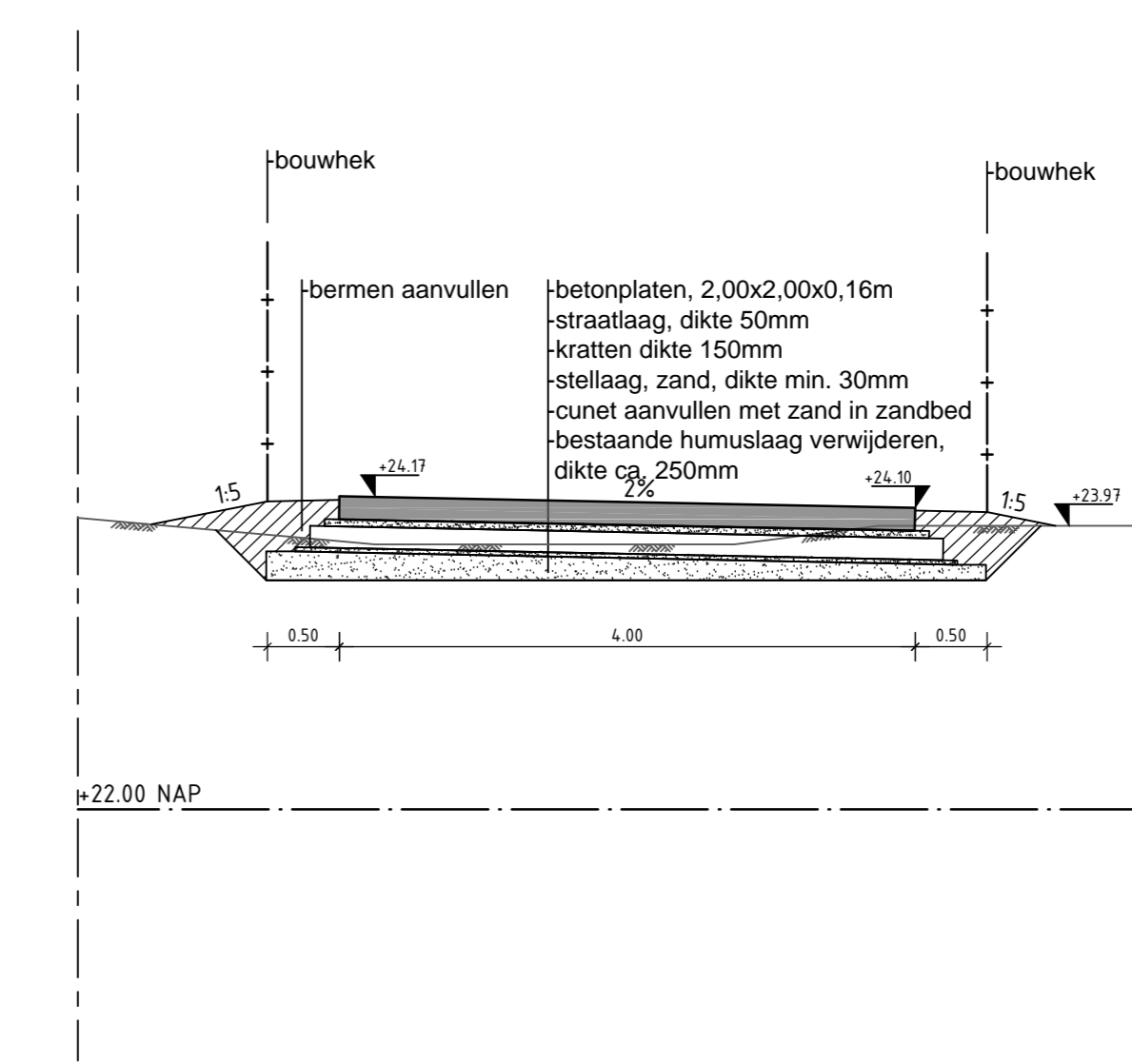
Alle andere bomen die op de kaart (bijlage 1) staan aangegeven als te kappen kunnen, qua zoogdieren, zonder overtreding van de wet Natuurbescherming worden gekapt.

## Literatuur

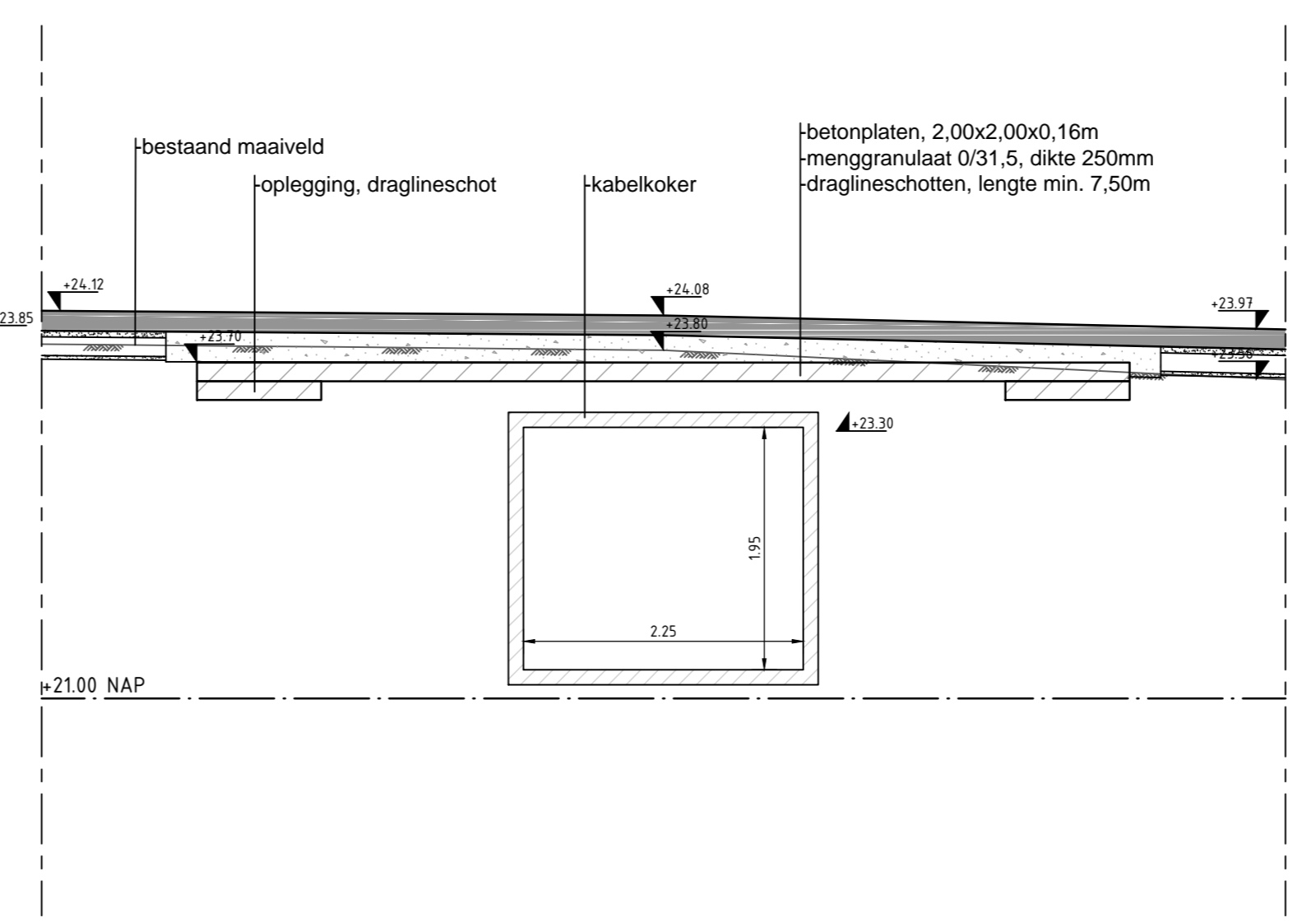
- Schillemans, M.J. en W.G. Overman, 2015. Quick scan Flora- en faunawet herontwikkeling Berchmanianum. Rapport 2015.011. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Jansen, E.A, H.J.G.A. Limpens en M.J. Schillemans, 2016. Nader onderzoek Radboud Universiteit deelgebied Berchmanianum. Rapport 2016.010. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Van Norren, E. en M.J. Schillemans, 2015. Ecoscan Universiteitsterrein Radboud Universiteit. Rapport 2015.034. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Hommersen, V.J.A., Jansen, E.A, Limpens, H.J.G.A. en Schillemans, M.J., 2016. Nader onderzoek Radboud Universiteit, deelgebied FSW. Rapport 2016.019. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis, versie 1.1, © Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2014.
- Soortenstandaard Watervleermuis, versie 1.1, © Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2014.
- Soortenstandaard Gewone grootoorvleermuis, versie 1.1, © Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2014.
- Soortenstandaard Rosse vleermuis, versie 1.1, © Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2014.



Doorsnede A-A  
Schaal: 1:50



Doorsnede B-B  
Schaal: 1:50



Doorsnede C-C  
Schaal: 1:50

- LEGENDA**
- +23.02— Bestaande maaiveldhoogte
  - +23.82— Nieuwe maaiveldhoogte
  - Aanbrengen betonplaten, 2,00x2,00x0,16m
  - Aanbrengen verharding van betonstraatstenen, keiformaat.
  - Aanbrengen verharding van betonstraatstenen, type n.l.b., kleur rood.
  - A Opstelplaats vuilcontainers
  - Aanbrengen bouwhek
  - Aanbrengen barriër
  - Aanbrengen automatische poort met draairichting
  - Aanbrengen betonblok 1,20x0,80x0,80m
  - Aanbrengen krachtsysteem
  - ⊗ Kappen boom, Ø = 0,30m
  - ⊗ Kappen boom, Ø = 0,30m



Radboud Universiteit Nijmegen

PROJECT : Nijmegen, Radboud, Bouwweg FSW  
ONDERWERP : Situatietekening, variant 2

Wijzigingen		Tekeninggegevens		Status
Datum	Oec	Documentsoort	Tekening	
11-11-2016	apo	Definitief	31-10-2016	Ontwerp
15-11-2016	apo	Tekenaar		Concept
01-12-2016	apo	Gecontroleerd		Definitief
20-12-2016	apo	Schaal	1:500	Door afwijking
12-01-2017	apo	Formaat	A0	Revisie
02-02-2017	apo	Blad		

Voorbeeld  
Elst (Gld)  
tel. 0481-37 77 66  
http://www.boot.nl

ruimtelijke informatie  
ruimtelijke inrichting  
ruimtelijk beheer

Bestand K16-0659-001  
Blad 01